

MARIE SKŁODOWSKA CURIE
(1867-1934)

OTROŠTVO

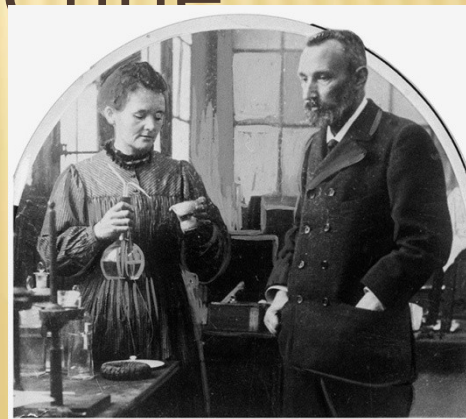
- Rodila se je v Varšavi 7. 11. 1867 kot Marya Salomee Skłodowska, kot peti otrok v družini učiteljev
- Imela je neverjeten spomin, pri petih letih je znala brati
- Pri osmih letih ji je za tuberkulozo umrla sestra, dve leti kasneje pa še mama

ŠOLANJE

- Srednjo šolo je končala pri petnajstih letih kot odlična učenka
- Študija ni mogla nadaljevati na Poljskem, saj se ženske takrat niso smele vpisati na univerzo
- Najprej je bila učiteljica, pri osemnajstih je postala guvernanta in s tem zaslužila denar za sestrin študij medicine v Parizu

ŠOLANJE

- Leta 1891 je šla v Pariz in se vpisala na Univerzo Sorbonne, kjer je študirala fiziko, matematiko in kemijo
- svojo poklicno pot je začela v Mestni šoli za industrijsko fiziko in kemijo, ki jo je vodil mladi fizik Pierre Curie
- Poročila sta se leta 1895

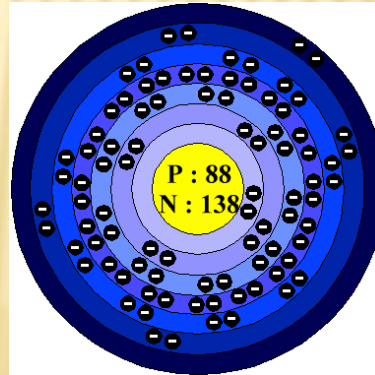
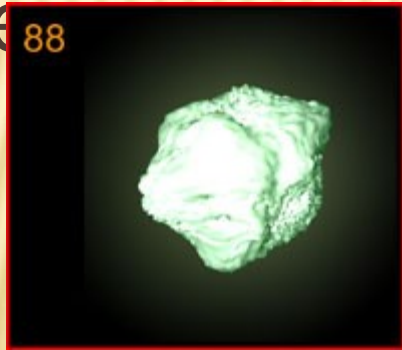

DELO

- Marie Curie si je za temo svoje doktorske disertacije izbrala uranove žarke.
- Odkrila je, da je sevanje uranovih spojin značilno tudi za druge snovi, npr. torij. Ta novi pojav je poimenovala radioaktivnost.
- Marie je dokazala, da sevanje prihaja iz samega atoma
- Leta 1898 sta z možem odkrila dva nova elementa radij in polonij, ki je dobil ime po Poljski
- Istega leta sta odkrila visoko radioaktivni element-radij

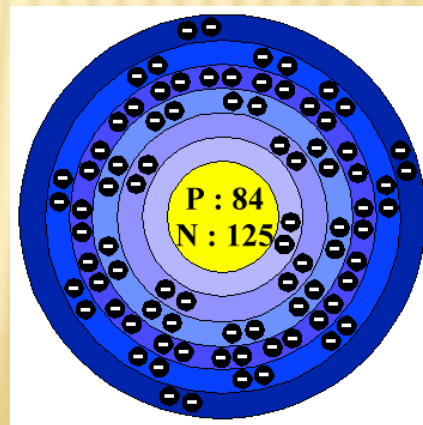
RADIJ

- Je kovina, ki je skoraj popolnoma bela, na zraku pa potemni. Nahaja se v uranovi rudi. Element je zelo radioaktiven.
- Uporablja se v medicini za rentgensko slikanje

POLONIJ

- Je srebrno-bela kovina, ki zaradi svoje radioaktivnosti oddaja svetlobo
- Uporabljajo ga predvsem v fiziki kot izvor nevtronov.

DOSEŽKI

- Marie je prva uporabila izraz radioaktivnost
- Pierre Curie, Marie Curie in Henri Becquerel so leta 1903 prejeli Nobelovo nagrado za fiziko, in sicer za svoje izjemne zasluge na področju radioaktivnosti
- Marie Curie je postala prva ženska, ki je prejela Nobelovo nagrado

i jo

-
- Leta 1911 je prejela drugo Nobelovo nagrado tokrat za odkritje radija in polonija 1903 je prejela doktorski naziv univerze v Parizu in tako postala prva ženska v Franciji s tem nazivom
 - Londonska Kraljeva družba je njej in Pierru podelila Davyjevo medaljo, leta 1904 pa jima je Italija podelila še Matteuccijevo medaljo

DOSEŽKI

- Leta 1918 je odprla Inštitut za radij (zdaj Inštitut Curie) v Parizu, ki je namenjen za raziskave na področju kemije, fizike in medicine
- Posvečala se je raziskavam glede uporabe radioaktivnih elementov v medicini
- Ustanovila je tudi Inštitut za radij v Varšavi
- Nikoli pa ni bila izvoljena za članico Francoske akademije znanosti, saj je ta imela predsodke proti ženskam in tujcem.

DOSEŽKI

- Med prvo svetovno vojno sta se Marie Curie in njena hči Irène, posvetili razvoju rentgenskega slikanja za uporabo v medicini
- uporaba mobilnih enot za rentgensko slikanje, ki so postale splošno poznane kot “male curiejevke” (“petites Curies”) in so bile pomembne pri diagnosticiranju ranjenih vojakov
- Laboratorij je pod Mariejinim vodstvom prvi na svetu izvajal poskuse v zvezi z zdravljenjem rakavih celic z radioaktivnimi snovmi
- Leta 1920 je ustanovila Curijevo fundacijo in se posvečala razvoju zdravljenja rakastih obolenj

-
- Marie Curie je umrla zaradi levkemije, ki je bila posledica njene izpostavljenosti radioaktivnim elementom, 4. julija 1934.
 - Njena hči Irene je prav tako dobitnica Nobelove nagrade zaradi odkritja umetne radioaktivnosti; tudi ona in njen mož sta umrla zaradi levkemije
 - Intenzivnost sevanja, ki mu je bila izpostavljena družina Curie, je bila tako visoka, da so njihove laboratorijske priprave, knjige in zapiski še danes prenevarni za uporabo, zato so spravljani v posodah, obloženih s svincem

-
- Delo Marie Curie je spodbudilo uporabo radija v medicini za zdravljenje tumorjev.
 - Po zakoncih Curie je bila poimenovana ne-SI enota za radioaktivnost – curie oz. Ci. Prvotno je en curie predstavljal radioaktivnost enega grama radija-226. Po njiju so bili poimenovani tudi curij, umetni kemični element z oznako Cm in vrstnim številom 96, ter trije radioaktivni minerali, curite , sklodowskite in cuprosklodowskite

VIRI

- http://sl.wikipedia.org/wiki/Marie_Sk%C5%82odowska-Curie
- <http://www.kvarkadabra.net/article.php/MarieCurie>
- <http://www.chemgeneration.com/si/marie-curie/%C5%BEivljenje-in-delo-marie-curie.html>
- <http://sl.wikipedia.org/wiki/Radij>
- <http://sl.wikipedia.org/wiki/Polonij>